

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב והלמידיו זיע"א

מה נשמע?

לטהרנו ולקדשנו

שבועות אלו, שבהם אנו קוראים בתורה על שיעבוד מצריים והיציאה ממצרים הגלות, הם זמן שמסוגל לתשובה. הלא המה ימי השוכבי"ם ששת השבועות שבהם נקראות הפרשיות: שמות וארא בא בשלח יתרו משפטים, שמקובלים בקרב בית ישראל כימים של הזדככות והטהרות.

ימים אלו הינם גם ימים המסוגלים להגשים את הרצון לחדש כנשר נעורינו, ולהתחיל מחדש לזעוק ולשווע על טהרת מחשבותינו וקדושת יהדותנו.

כמו בכל חג ומועד במעגל השנה, זה הזמן לשמוע ולהתעורר מדיבורים קדושים שנאמרו ע"י גדולי אנ"ש שליט"א על שגב מעלת הימים האלו.

במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' תוכלו להתחבר אל הדיבורים הקדושים הללו, על ידי הקשבה לעשרות שיעורים מאירים ונפלאים.

חייגו: 02-99-50000, או 058-3295000 מהנייד ולאחר בחירת השפה הקישו: 1-5-5 ותשאבו בששון מים חיים.

לברכה (סוטה ט ע"ב) על כמה שהלכו אחרי עיניהם. שזהו בחינת ז'א ותתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, שלא תהיה העין רואה והלב חומד שולטין עליו, רק הוא יתגבר על העין והלב, ויעלה עליהם וימשול בהם, בבחינת 'עולי עין, שלא יהיו לו שום הסתכלות בזה העולם' (ליקוטי הלכות, שם).

לא לחינם נקרא איבר הראיה בשם "עין" – המרמזת על המספר שבעים, שהאות שלה הוא ע"ן. שכן, כשהאדם שולט על עינו, ושומר עליה שלא תראה ראיות אסורות, הרי הוא שולט בכך על כל השבעים אומות.

הסבר הדבר הוא: ישנן שבעים אומות, כל אומה עם התאוה המיוחדת שלה. אך ישנה תאוה שכלולה מכל העי' אומות יחד. "כי כל אומה ולשון יש להם אחיזה ברע מיוחד, דהיינו איזה מידה רעה או תאוה רעה שהוא מיוחד לאותה אומה, והם משוקעים

באותה התאוה, ושם אחיזתם. אבל תאות ניאוף, הוא רע הכולל. שבאותה התאוה נתקבץ ונתאסף כל רע ורע של כל אומה ואומה, שהם הרע של כל התאות. וכל אלו הרעות נבערים יחד, ונעשה מהם מדורה, והו' תבערות המדורה שבוער באדם לתאוות ניאוף" (ליקוטי עצות, ברית ז).

כיצד מכבים תבערת מדורת העי' אומות? בשמירת העין! שכן, "עיקר הניאוף תלוי בעיניים, כמו שאמרו (סוטה ט ע"ב) 'שמשון הלך אחר עיניו, וכמו שכתוב ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם'" (ליקוטי מוהר"ן ז). וכששומרים על העיניים, אין פתח כניסה למדורת התאוות.

וכששולטים על העין ולא מטנפים אותה בתאוותיהן של ע' האומות – זוכים להשיג את העי' פנים של התורה, ולהשיג השגות נפלאות וגבוהות. שכן, "העיניים הם דברים עליונים וגבוהים מאד, והם רואים תמיד דברים גדולים ונוראים, ואם היה האדם זוכה לעיניים כשרים, היה יודע דברים גדולים רק ממה שענינו רואות, כי הם רואות תמיד, אך שאין יודע מה רואה" (ליקוטי מוהר"ן רנד).

לכל אחד מאתנו יש עין, והבחירה בידו: אם לבעור על ידה באש מדורת ע' האומות, או להשיג על ידה השגות גבוהות ועליונות, ע' פנים של תורה!

לשלוט על העיניים

הפסוק "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין", מוכר לכולם כלחש נגד עין הרע... אך מלבד לחש, יש בו גם לימוד עצום לכל יהודי ויהודי.

המקור לכך שפסוק זה מסוגל להציל את האדם מעין הרע, הוא בגמרא, וכך נאמר שם: "כשהאדם נכנס לעיר ומפחד שלא יזיק לו עין הרע, יאמר: אני פלוני בן פלוני, בא מזרעו של יוסף, שלא שלטה בו עין הרע, שנאמר בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, אל תקרי עלי עין אלא עולי עין". ומפרש רש"י: "עולי עין - שליטין על העין, ולא העין עולה בהן" (ברכות נה ע"ב. עין שם סדר הלחש). יוסף הצדיק וזרעו, הם "עולי עין", "שליטים על העין", ולכן אין העין שולטת בהם.

כיצד ומתי זכה יוסף לשלוט על העין, עד אשר זכה לכינוי "בן פורת עלי עין"? על כך מפרש הפסוק ואומר: "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, בנות צעדה עלי שור". וכך מספר המדרש: "בנות צעדה עלי שור – בשעה שיצא יוסף למלוך על מצרים, היו בנות מלכים מציעות עליו דרך החרכים והיו משליכות עליו שירין וקטלין ונומים וטבעות, כדי שיתלה עינו ויבט בהן, אף על פי כן לא היה מביט בהן" (מדרש רבה).

יוסף הצדיק, לא נתן לעיניים לשלוט בו; הוא לא הרים את עינו, ושומר עליהם מכל משמר. ומפני כך זכה להיות "בן פורת עלי עין". "כי יוסף זכה לתכלית הביטול

בשלימות כראוי, בבחינת בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, עולה עין. שיוסף, בחינת הצדיק האמת, עולה על העין, כי הוא סותם עינו מחיזו דהאי עלמא לגמרי, ואין לו שום הסתכלות בזה העולם אפילו כהרף עין, ועל כן נקרא 'עולה עין', כי הוא עולה על העין ומושל עליו" (ליקוטי הלכות, נטילות ידים שהרי"ד ז).

כך הם הצדיקים האמיתיים; הם שולטים על עיניהם, ואינם מסתכלים כלל בעיני העולם הזה. וכפי שכותב מוהר"ן על רבינו הקדוש: "אשרי העיניים שלא היו להם שום הסתכלות בזה העולם, כי כל העולם כולו לא היה עולה אצלו כהרף עין" (ימי מוהר"ן, חלק ראשון, סו). ולכן גם, אין העין שולטת בהם כלל.

מהם, צריך כל אדם ללמוד לשלוט על עינו, ולא לתת לעין להשתלט עליו. "כי מי שיש לו הסתכלות בזה העולם – כפי הסתכלותו, כן הוא תחת העין, כי העין מושל עליו מאחר שנמשך אחר עינו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי היומי	הדף
שבת	יב	נט:	קט	תכט תל	צא
א	יג	ס.	קי	תלא תלב	צב
ב	יד	ס:	קי"א	תלג תלד	צג
ג	טו	ס"א.	קיב	תלה תלו	צד
ד	טז	ס"א:	קיג	תלו תלח	צה
ה	יז	ס"ב.	קי"ד	תלט תמ	צו
ו	יח	ס"ב:	קטו	תמא תמב	צז

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"
ת.ד. 50617 בית שמש

טל, במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 718-8552121 (1)
באנגליה 203-6085819 (44)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנינים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

יתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

לחוש את מתיקות התפילה

החולקים על תפילת איש הישראלי רוצים לבלבל תפילתו... כי הם עוקרים את נפשם מן הקדושה, ומכניסים עצמם להיות נקראים בשם כלבים ממש, על ידי שחולקים על תפילתו אף על פי שלא תיקן בריתו בשלימות. כי בוודאי הוא צריך לייגע עצמו להתפלל בכל כוחו אף על פי שהוא כמו שהוא, אף על פי שאינו יכול להרגיש מתיקות בדיבורי התפילה, והיגיעה בעצמה יקרה מאד. אבל החולקים הם בחינת כלבים ממש, וגדול עוונם מנשוא, רחמנא ליצלן" (ליקוטי עצות, תפילה מט).

הרי לנו, שההרגשה שיש לזה שאינו חש את מתיקות התפילה – כאילו אין לו סיכוי להתחבר למתיקות נועם דיבורי התפילה – היא הרגשה שקרית הנובעת מאותם כלבים עזי פנים. ולאמיתו של דבר, מסוגל גם הוא להתגבר ביגיעות לחוש את מתיקות התפילה.

וכפי שלימדנו רבינו, שגם כשאין לו לאדם שום התלהבות בתפילתו, ביכולתו להתגבר ולהתלהב. "לפעמים אין לאדם שום התלהבות בתפילה, וצריכין לעשות לעצמו התלהבות וחמימות ולב בוער לתפילה. כמו למשל שנמצא לפעמים שהאדם עושה לעצמו רוגו עד שבא בכעס ונתגר, כמו כן ממש בקדושה בענין התפילה צריכים לפעמים לעשות לעצמו רוגו ויעשה לו חמימות ותבערת הלב בדיבורי התפילה, ועל ידי זה יבוא אחר כך באמת להתלהבות וחמימות הלב בהתפילה, ויזכה שיבער לבו להשם יתברך, ויתפלל בהתלהבות גדול" (שיחות הר"ן, עד).

הופכת עבורם למשא כבד. "וכשעומדים להתפלל, הפצים לפטור התפילה מעליהם" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, א).

נשאלת השאלה:

מה אם כן יעשה מי שעדיין רחוק משמירת הברית כראוי? כיצד יזכה גם הוא לחוש את מתיקות התפילה? האם אחד שזכה אמור לוותר ולהתייאש על תפילה בנועם ומתיקות? התשובה לכך, אנו מוצאים בתוך דברי רבינו עצמו. שכן, בתחילת התורה אומר רבינו שזה שלא תיקן את בריתו, יורד כלב ואוכל תפילתו. ובהמשך התורה, מבאר רבינו מי הוא אותו כלב האוכל את תפילתו, וכותב: "ודע שעזי פנים שיש בדור, הן הן הכלבים, כמו שכתוב 'הכלבים עזי נפש'. והן עומדין וחולקים על תפילת איש הישראלי, שעדיין לא תיקן בריתו בשלימות".

מה עניינם של אותם עזי פנים ככלבים? ומה ענין מחלוקתם אשר הם חולקים על תפילתו של זה שאינו מתוקן?

מדברי מוהר"ן בליקוטי עצות על תורה זו, אנו למדים, שאותם עזי פנים הם אלה שמייאשים ושוברים את אותם שרחוקים מתיקון הברית, וגורמים להם לחשוב שאין לתפילתם שום חשיבות. וכך כותב מוהר"ן ת:

"ודע, שעזי פנים שיש בדור הן הן הכלבים, והן העומדים וחולקים על תפילת איש הישראלי, שעדיין לא תיקן בריתו בשלימות. ומזה תבין ממילא כמה גדול עוונם של

"כי כל הפוגם בברית, אין יכול להתפלל בבחינת 'כל עצמותי תאמרנה: ... ואין יכול לטעום מתיקות בתפילה, אלא כשתיקן פגם הברית"

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, ג)

התפילה יש בה מתיקות עצומה. אך כדי לחוש בה צריכים להיות קדושים בקדושת הברית. "ואין יכול לטעום מתיקות בתפילה, אלא כשתיקן פגם הברית".

מי ששומר על עינו ברחוב, ומקדש ומטהר את עצמו, יכול לחוש בתפילתו טעם מתוק וערב עד מאד. כך שאין פלא שגדולי עובדי ה' שבאנ"ש, שהיו טהורים וקדושים, זכו לחוש מתיקות עצומה בתפילתם, ותפילתם ארכה שעות ע"ג שעות. וכפי שמספר רבי הערש לייב ליפל, על חבריו העובדים מאומן: "החברים שלי שנעלמו על ידי מלכות הק"שע ששלחו אותם לסיביר, היו ממש מלאכים שומרי הברית, והתפללו במסירות נפש בכל יום כמה שעות, בקולות ובדיבוקות גדול, במתיקות, ממש תפילה בכוח. והדרך שלנו היה כמו אנ"ש מטרואויצע, כמו ר' סענדער מטרואויצע. כמו שסיפר לי הרה"ח ר' ישראל כהן מטרואויצע, שהיה אצלם בעל תפילה שבתפילת שבת קודש בבוקר, הקפיטל 'דגנו צדיקים', היה על שעון שעה ורבע, והתפילה היה כמו שמונה שעות. זכותם יגן עלינו" (תמימי דרך, מכתב נא).

מאיידך, כל אלו שעדיין לא תיקנו את עצמם, ואינם שומרים כראוי, אינם מסוגלים לחוש את מתיקות התפילה, והיא

רבי משה רוזנטל

מקרני השמש, ברם, התפלאו מדוע הוא מרכיב אותם גם בימות החורף...

כל ימיו השתוקק ר' משה להשתטח בציון רבינו הקדוש, עד שזכה לכך בהשגחה מופלאה. הוא נסתלק לעולמו תקופה קצרה אחרי נפילת מסך הברזל.

בהיותו מוטל על ערש דווי, נודע לו כי אחד מאנ"ש עומד לנסוע להר-הזיתים, פנה אליו וביקשו: "עשה עמי טובה, בהר-הזיתים מונחת בתי, בחלקה פלונית, בשורה פלונית, על מצבתה כתבו לצד שמה: 'בת הרב ר' משה רוזנטל, אבקשך בכל לשון של בקשה, אנא מחוק את מילת 'הרב'..." וכעבור זמן קצר, בעשרה בטבת תשנ"א, עלתה נשמתו לגנוי מרומים.

ולא זו בלבד, אלא אף החליט שיוציא מתחת ידיו דבר נאה ומתוקן, מהדורה מוגהת היטב, כתב מרובע, ואף יערוך מראי-מקומות לספרו הנשגב של רבי נתן. אמר ועשה. יושב היה שעות ארוכות, עם ערימת ספרים לפניו, בבלי, ירושלמי, מדרשים, זוהר, כתבי האר"י ז"ל. וכל אימת שציין מראה-מקום, היו פניו נוהרות וזורחות משמחה עילאית.

מי שסייעו בידו בממון להדפסה, היו החסיד רבי בירך רובינוון והחסיד רבי משה ירוסלבסקי. ואחרי כל הטרחה וההשקעה העצומה, הצליחו בסיועתא דשמיא להדפיס מספר קונטרסים של ליקוטי הלכות 'אורח-חיים', ובימים ההם היה יקר דבר ה', כל קונטרס התקבל בשמחה עצומה, ויום צאתו ממכבש הדפוס, היה יום חג לאנשי שלומנו. אמרו על ר' משה, שלא היה משיח שיחת-חולין בבית-המדרש, ושיחת חולין בכלל.

הוא התרחק מהזדקקות לרופאים, וסיפרו עליו כי פעם אחת בלבד ביקר אצל רופא, היה זה כששר אל קליניקה של רופא-עניינים, לשאול אותו האם ישנה אפשרות להתקן עבורו משקפיים מיוחדות, שלא יוכל להביט דרכם מחוץ לארבע אמותיו...

כך המציא ר' משה את המשקפיים האטומות שהיו נראות כמשקפי-שמש, שרק רווח דק הותיר בהם, לראות את ארבע האמות שלפניו, לבל יכשלו רגליו, ובעיקר עינו. לכולם היה נדמה שהוא זקוק למשקפיים אלו כדי להתגונן

מנעוריו, יקד בלבו צימאון לקרבת ה' אמיתית. הוא שקד על תלמודו בישיבת 'עץ חיים' בירושלים והיה תר ומחפש אחר יראי ה' והושבי שמו, שמא על ידם יזכה לבוא למבוקשו הטוב.

באחד הימים שמע על בית מדרשם של חסידו ברסלב בעיר העתיקה, הוא שם פעמיו לשם, ומיד בהיכנסו, פגש בהחסיד רבי שמואל הורביץ, ר' שמואל, שהבחין בטביעת עינו כי אוצר כלי חמדה נכנס לכאן, קיבל פניו בחביבות יתרה והחל לשוחח עמו בגדולת רבינו ותלמידו מוהר"ן, ובשגב נפלאות עצותיהם הקדושות. אחרי השיחה עמו, הרגיש ר' משה כי מצא את שביקשה נפשו זה עידן ועידנים.

מיום ליום הלך ודבק באורו הזך של רבינו, וברצותו לזכות גם אחרים, קירב נפשות יקרות מקרב גדולי ישיבת 'עץ חיים', ביניהם החסיד רבי בנימין זאב חשין, החסיד רבי יום-טוב זלוטניק, ועוד.

באותם ימים, היה הקור גדול בספרי 'ליקוטי הלכות'. והלא חסיד ברסלב בלא ליקוטי הלכות, אי אפשר. ובכן, מה עושים? בשביל להשיג את האוצר היקר שלא יסולא בפז, היו חסידים נאמנים ממשכנים את כלי ביתם, ובלבד לזכות שכרך אחד עם חידושי הקדושים של רבי נתן, ישכון אצלם לתקופת-מה.

ראה ר' משה כי אין הקומץ משיבוע את הארי. גמר אומר להדפיס מחדש את כל שמונת חלקי ה'ליקוטי הלכות',

נקודה

הרשעים אינם נהנים מתאוותיהם; הנקודה היהודית מפריעה להם.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א רעד)

בתוך השלג

שקלט כי מדובר באדם הנמצא כאן ומתפלל.

מי הוא זה ואיזה הוא שאינו מפחד ממוגז אויר קשה כל כך ומתפלל מחוץ לאהל בקור אימים כזה, עד שהשלג כיסה אותו לגמרי והפך אותו לגוש גדול המתנועע? הפלא גדל שבעתיים כאשר גילה כי לאיש הזה זקן לבן וכי הוא יהודי בא בשנים, שום דבר לא הרתיע אותו ממעשה הירוואי שכזה.

בדיקה קצרה בפניו העלתה כי הוא לא אחר מאשר החסיד הנודע רבי ישראל טראוויצער, שכמנהגו בכל לילה, גם כעת הגיע להשתטח על הציון הקדוש, וכאשר מצא את המקום נעול התחיל להתפלל בחוץ עד ששכח עולם ומלואו והמשיך להתפלל ולהתפלל גם לאחר שכוסה לגמרי בשלג. ממש כהלה הזקן בשעתו - - -

רבי ברוך מיהר כמובן לפתוח את הדלת והכניס את רבי ישראל אל פנים האהל, כשהוא מנער מעליו את כמויות השלג העצומות, ומנסה לחממו בכל מה שהיה בידו.

רבי ברוך, למרות שגם הוא היה מורגל במסירות נפש לעבודת השם, הפעם לא הצליח לכבוש את השתוממותו ושאל את רבי ישראל הזקן:

"כאשר הגעת וראית שהדלת נעולה, מדוע לא חזרת לביתך? מדוע המשכת לעמוד ככה חשוף בקור מקפיא כזה? הרי אפשר לקפוא כך רחמנא ליצלך?"

ענה לו רבי ישראל בהתלהבות: "מה חושב אתה?! כאשר אגיע לעולם האמת להיכלו של רבינו וגם שם יהיה הפתח נעול בפני ולא יתנו לי לגשת לרבינו, האם אלך משם?! הרי אין ספק כי אחכה ואחכה בחוץ עד שיפתחו לי את השער!"

הוא האיש המתאים להחזקת המפתח ולפתיחת המקום בשעה היעודה בחצות הלילה. גם כעת, למרות השלג הכבד, אין הוא מרשה לעצמו לנוח, פוסע הוא בכבדות בתוך השלג הסמיך, רגליו קופאות מקור, אולם בליבו פנימה בוערת האש היוקדת של רבינו הקדוש.

אט אט הוא יורד לעמק, זוחל על ארבע בתוך הכפור כדי לעלות במדרגות הקטנות המובילות לעבר האהל. המדרגות עצמם כבר מזמן כוסו בשלג ואינן נראות כלל, רבי ברוך מפלס דרכו במעלה ההר, מתוך החשיכה כבר מבצבץ חודו של גג הרעפים שעל גבי האהל, הוא מתקרב יותר, והנה למרבה הפתעתו הוא אינו מבחין כלל בדלת... מסתבר כי השלג בשעות האחרונות הלך וגבר כל כך עד שכיסה לגמרי את הגישה לאהל ואף הסתיר את הפתח...

אך לא איש כרבי ברוך געזעס רים ידים, בעמל רב הוא מתחיל לפנות את השלג, אין הוא חס על גופו הדואב ובמסירות נפש הוא מסתת דרך בתוך הקרח כדי לחשוף את הכניסה לאהל הציון הקדוש.

סוף סוף מתקרב הוא לדלת עצמה והנה חזיו ורעם... גוש שלג מתנועע הלך ושוב בצמוד לדלת הנעולה!!! בהיסוס מה הוא ניגש לעבר ה"גוש" עד

השעות הקטנות של לילה חורפי באומן. בני העיר כולם נמים את שנתם, רחובות העיר עטופים בשלג סמיך ההולך ומתרבה משעה לשעה. נפש היה אינה נראית בחוץ, שקט של לילה מושלג וסוער כבש את העיר שלטון מוחלט.

אבל כמובן שאצל חסידי ברסלב המצב שונה לחלוטין, עבורם היום רק מתחיל כעת, עם חצות לילה החלו השעונים לצלצל בבתי החסידים ואחד אחד קמים הם משנתם, ליום חדש ורענן של עבודת השם יתברך.

בלילות כתיקונן רבים מהם פונים לשדות שמחוץ לעיר להתבודדות, הלקם ניגש בחיל וברתת לעבר האהל הקדוש של ציון רבינו העומד בטיבורו של בית החיים העתיק המתנוסס בגבעה מול הקלוזי. אולם בלילה כזה, בו השלג נערם לגובה רב ועוד ממשיך לרדת, רוב החסידים נשארים בבתי או בקלוזי, שם עורכים את תיקון חצות ומקיימים את עצת ההתבודדות.

אבל העובד הנלהב רבי ברוך געזעס אינו מרשה לעצמו לוותר על ההליכה לציון הקדוש, שכן באותה עת היה מופקד אצלו מפתח דלת האהל, זאת מתוקף קביעותו החזקה להגיע בכל לילה בחצות לציון, כך שאנשי שלומינו חישובו ומצאו כי

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה: כמה פעמים מופיע 'אשרי' בספר התהלים ולמה?

תשובת הר"ר מאיר שלום יהושע מנדלאלי:

לא קל לנסח תשובה כזו שתניח את הדעת לכתב החידה "כמה פעמים מופיע 'אשרי' בספר התהלים ולמה", שהופיעה בגליונות של 'אוצרות'. שכן, בהשקפה ראשונה אין המספר המדויק עולה בקנה אחד עם דברי חז"ל. ולשם כך מן הראוי להקדים מעט מדברי מוהרנ"ת (ליקוטי הלכות, פריקה וטעניה, ד, יז) שבין בתרי דבריו הוא מביא את דברי חז"ל הללו.

ובכן: את סדר היום אנו פותחים באמירת 'אשרינו' מה טוב חלקנו ומה נעים גורלינו, ולא בכדי. מוהרנ"ת מטעים שקדמוניו חפצו שנשמח כבר על הבוקר בנקודות הטובות הגלומות בנו, מאחר וזו היא הדרך לקיים את התורה ולהתקרב לה יתברך. יש אף דברים בגו שנבחרה המילה 'אשרי', שכן מצאנו למשה רבינו שסיים את התורה בלשון זו: 'אשרי ישראל מי כמוך וגו' (דברים לגכט). ואף דוד מלכינו פתח את ספר תהילותיו באותו הלשון: 'אשרי האיש וגו' (תהלים אא), כפי שכבר דייקו חז"ל במדרש רבה לפרשתנו (כ"ד ק"ב).

הגביר מוהרנ"ת והזכיר כי חז"ל (ויק"ר לד א) מנו את מספר הפעמים שמופיעה המילה 'אשרי' בספר התהלים, ומצאו כי מספרם עשרים ושניים, כמנין כ"ב האותיות. זאת כנגד מקיימי התורה שהיא בעשרים ושתיים אותיות. עד כאן דברי מוהרנ"ת. ברם, לאמיתו של דבר ולאחר בדיקה מדוקדקת, אנו מוצאים עשרים וחמש פעמים בתהלים את המילה "אשרי"!

השאלה מתעצמת כאשר אנו מוצאים במדרש נוסף (ילקוט תהלים תריג) כי רבי יהושע בן קרח בדק ומצא בתהלים רק עשרים פעמים את השבח 'אשרי'.

ובאמת המפרשים (ויק"ר שם) כבר עמדו על המנין התמוה שנקטו חז"ל, ותרצו בכמה אנפין, ומפליא לגלות כמה הסברו של מוהרנ"ת מוסוף פנים חדשות ליישוב שאלה גדולה זו:

יש מתרצים (יפה תואר ועין יוסף) כי המנין כולל את המזמורים בהם מוזכר 'אשרי', ואפילו אם מופיע בו פעמיים ושליש נחשב לאחד. ואולם בספר התירוש תמה שאם ננים הדברים לא מצאנו כי אם תשעה עשר מזמורים בלבד.

בספר התירוש מתרץ כי במקרה שבא 'אשרי' כפילות והסבר לעוד 'אשרי' שמלפניו, נחשבים המה כאחד, ובשליש מהפעמים (לכ א-ב, קלו ה-ט, קמד טז) כופל הכתוב את אותה המשמעות. (זו גם הסיבה שבמניינו של ריב"ק אין כי אם עשרים, שכן לפי דעתו גם בפסוקים נוספים [פ"ד ו, קט"ז] לא מוסוף הפסוק דבר חדש וכי הוא רק מסביר את כוונת דבריו הראשונים).

ואילו מהרז"ו מתרץ תירוץ נפלא והוא: כי רק 'אשרי' הסמוך למעשה טוב נמנה, למעט שלש [קבו ה, קלו ה-ט] מהעשרים וחמשה. תירוץ זה עולה בקנה אחד ואף מקבל אור חדש על פי דרכו של מוהרנ"ת שתכלית המנין הוא להלל את הנקודות הטובות, ולכן רק "אשרי" הסמוך למעשים טובים עולה בחשבון.

לחידודא

חידה מס' 201

למי אמר מוהרנ"ת (המילים האחרונות לפני הסתלקותו) "סע מיט גרויס חסד" (עם חסד גדול)?

הפתרון לחידה מספר 200

כמה פעמים כתוב בתהלים "אשרי" ולמה? - ראה מדור גנזות

זכה בהגרלה לחידה מס' 199

נחמן חננאל בן אברהם, אלעד

בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקשו 1-2-1-9 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ₪

שווה מאמץ

אילו היינו יודעים עד כמה שעבודת ה' יקרה לפני הקב"ה, עד כמה שהוא חפץ ומקשיב לכל תפלה שלנו היינו בודאי מזדרזים יותר ויותר בשמחה ובטוב לבב, אלא שהבעל דבר משכנע אותנו כל הזמן שהמצוות שלנו אינן מושלמים, כך שאין מה להתרגש ולהתאמץ ולהשקיע בהם.

אבל הצדיקים הגדולים חוזרים שוב ושוב ומשננים לנו, שאין הדבר כך, הם מאירים שהשי"ת חפץ מאד בעבודתנו, והוא שמח אפילו בתנועה קטנה ביותר של קדושה אפילו של הפחות במעלה "ויש לפעמים שאיזה פחות בשישראל עושה נענוע עם הפאה שלו והשם יתברך יש לו התפארות גדול גם מזה" (ליקוטי מוהר"ן ה"א זי) אפילו נענוע עם הפאה – דבר שאינו אפילו מצוה, אינו מעשה טוב ולא הנהגה טובה, רק קצת מזכיר את העובדא שהוא יהודי.

זה נלמד מברכתו של שבת יששכר "יששכר חמור גרם רובץ בין המשפתיים... ויט שכמו לסבול" (בראשית מט) כי יששכר הוא הצדיק הגדול שהרי כך נאמר על השבת הזה "ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים לדעת מה יעשו ישראל... וכל ישראל על פיהם" (דברי הימים א יב) שהוא מודיע לכל ישראל, אפילו אלו שהם בבחינת חמור גרם, דהיינו ששקועים בחומריות של הגוף, כמו החמור הבהמה הטמאה שהיא שיא הגשמיות, בכל זאת גם הם יש-שכר לפעולתם, כי אדרבא דווקא בגלל שהם שקועים בטרדות הגוף בדאגותיו ובתאוותיו, דווקא משום כך מעט המצוות שלהם יקרות וחביבות מאד, כך שאפילו הם מתחזקים ומתאמצים בעבודת ה' ומכריחים את הגשמיות שלהם לסבול עול תורה ומצוות, וזה שכתוב "ויט שכמו לסבול" ופירש"י "עול תורה" שבזכות ההארה הזו שהאיר על יששכר, עד כמה חשובה וחביבה עבודתם, יש להם כח לסבול את כל הקושי שבדבר.

(עפ"י ליקוטי הלכות, פסח, ט, יב)

להיות בטל לצדיק

הרב אברהם יצחק כרמל

כמה שנרצה לספר מגדולת מוהרנ"ת לא נגיע אל קצהו, מרוב שגב גדולתו ונפלאות קדושתו, נציין רק אחדים מהם לשם דוגמא:

ר' נתן היה בקי בכל התורה כולה עוד בגיל צעיר ממש, וכבר אחרי חתונתו רצה חמוי - שהיה רב מחוז על כשמונים ערים ועיירות - למנותו לרב על כמה עיירות.

בין גינוני הקדושה שהיה נוהג בהם; שלא הסתכל מחוץ לד' אמותיו.

פעם אחת הפליג בגדולת ספר ה"ליקוטי תפילות" שחיבר: כי כמה וכמה אנשים כבר יושבים בגן עדן בזכות אלו התפילות...

לפני פטירתו ביקש ר' נתן שיקברו אותו בפתח של הבית החיים, כי כל נפטר שיעבור דרך קברו יעשה עמו טובה.

ברם על אף כל ההשגות כאשר בא והתקרב אל הרבי ביטל את עצמו מכל וכל, וכמו שהעיד על עצמו שורק את כל מוחו מכל הידיעות וההשגות שהיו לו מקודם, ונכנס אל רבינו כמו ילד אל בית המלמד שמלמדו א' ב'.

זה מה שאנו צריכים ללמוד ממנו, ולקבל על עצמנו ביום ההילולא, להיות בטל אל רבינו בתכלית.

איך זוכים לזה? איך מתבטלים באמת?

ידוע הסיפור על ר' נתן כי כאשר התקרב לרבינו, אזי בליל שבת הראשון כשרבינו שר את הזמיר הנורא "אזמר בשבחין", קשר מוהרנ"ת את ראשו במטפחת, כדי שלא יתבקע גידי ראשו מרוב מאמץ כאשר ידע והשיג שגב גדולת השיר הזה, מה גם כאשר יוצא מפורש מפי רבינו.

אולם בגמר הסעודה - עם כל הדיבורים וההתלהבות וההשגות הנוראות שנתגלו שם, לא נהג כמו האחרים שהלכו להחליף כוחות ליום המחר, אלא מגודל תבערת לבו שנכנס בו מקדושת רבינו הלך אל נהר הבוג וצעק שם כל הלילה "בברסלב בוער אש הבער אותה בלבי"...

ומחמת כן זכה למה שזכר; שכל המשכת רבינו נמשך על ידו, והוא זכה להיות התלמיד האמיתי שנתבטל לגמרי אל רבו, עד שזכה לקבל פי שניים ברוחו. וכך אמר ר' נחמן מטולטשין כי העיקר מה שר' נתן היה יותר מושאר התלמידים היתה בגלל התפילה והצעקה הזו.

ללמדנו, שהדרך להתבטל באמת הוא להתפלל ולצעוק הרבה להשי"ת, כי מאחר שאני רואה שיש כאן אור עצום אשר בזה אזכה לקבל תיקון נפשי בשלימות, יש להרבות בבכיה וצעקה להשי"ת שהוא יקרב אותי לרבינו. וכמו שכתוב מוהרנ"ת בהלכות שלוחין, כי אחד מהדברים לזכות להתקרב לצדיק הוא לשפוך דמעות כמים.

בהתקרבות לצדיק יש הרבה מדרגות, וגם עצם זה שנקראים על שם הצדיק זה כבר דבר טוב מאד, אולם הביטול באמת שיקרא בשם תלמיד וחסיד צריך לזה הרבה עבודה.

העיקר כמו שאמרנו להרבות בתפילה ותחנונים לזכות לכך להיות בטל אל הצדיק באמת.

(מעובד מתוך שיחתו של הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000 או 058-32-95000 מהנייד. עברית, 1, 2, ענינא דינוא, הילולת מוהרנ"ת, 2, 3)

היעד שלנו:
מחיר. שירות ואמינות.

צדיק, מה היעד שלך?

דרך צדיקים, לכל היעדים בעולם. שירות אמינות ומחיר שלא הכרת.

נסיעות לאומן
ולכל היעדים בעולם
שירות > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

חזיר עם נשמה
02-5410100
דרך צדיקים
www.zadikimtours.com

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה. לרווח ופנסה. לרפואה. למקשה לילד. לנחת ושמחת חיים

אלפי איש ביום! **עשרות אלפים בשבוע!** **מאות אלפים בחודש!**

נושמים ברסלב.

058-32-95000

כל הישועות מכל רבני ברסלב בחיוג אחד למערכת של 'אוצרות ברסלב'